

AGRICULTURA

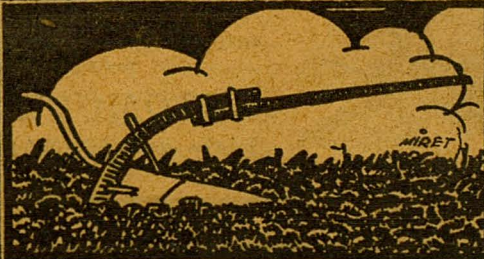
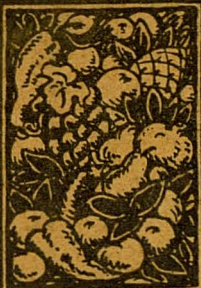
REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Director: **AUGUST MATONS**

Col·laboradors:

Ex-Professors i tècnics del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Any X   20 de Desembre de 1926   Núm. 24

AGRICULTORS! ADOBEU AMB POTASSA DE SURIA

DE PRODUCCIÓ NACIONAL

Extreta de les MINES DE SURIA (Catalunya)

No vulgheu pagar més car un producte estranger quan podeu trobar-lo del país, reunint immillorables condicions per a l'agricultura

Demaneu la nostra Agenda Agrícola per a 1927, que és lliurada gratuïtament a tothom qui ho sol·licita

PER A INFORMES I PREUS, A LES AGÈNCIES I A

MINES DE POTASSA DE SÚRIA, S. A.

(DIRECCIÓ COMERCIAL)

Carrer del Consolat, 1 (Gran Via Laietana)

BARCELONA

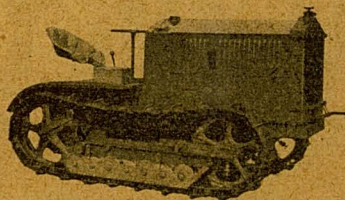
Per correu, a APARTAT N.º 891, BARCELONA

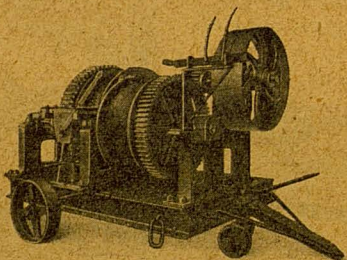
TRACTORS AGRÍCOLES "CLETRAC"

Tipus K, 15 25 HP.-Tipus W, 12 20 HP.

Els més apropiats i de major rendiment per a tota classe de labors agrícoles, usos industrials i obres públiques.

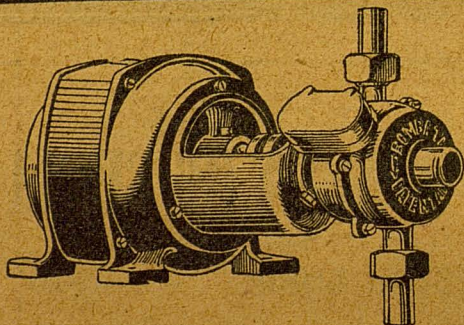
Malacate "HÈRCULES" CONSTRUCCIÓ NACIONAL

Aplicat al tractor «CLETRAC» és el més útil en treballs de gran rebaix per a plantacions de vinyars, arbres, etc., així com per a l'elevació i arrossegament de pesos grans.

Demanin-se catàlegs als representants per a Espanya

AUTOMÒBIL SALÓ
Trafalgar, 52 - BARCELONA

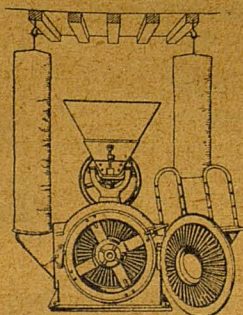
LA BOMBA que reuneix les característiques més avantatjoses **ÉS LA TANK**

La ÚNICA que no té estopada No necessita engrassament

Construïdor exclusiu:

J. Maristany Casajuana

Oficines i Tallers: Prim, 86 i Madoz, 1
Telèfon 265 B. - BADALONA

Molí Triturador "El Campeón Universal"

Patents d'invenció n.ºs. 84.698 i 91.267

per a tota classe de grans, palles, despulles i altres matèries

El molí triturador «El Campeón Universal» és l'únic que no produeix pols, i que pot treballar sense canvi en la direcció desitjada. Està proveït de dues mànegues d'aspiració i per això ni s'escalfa ni la molturació sofreix minves.

El construïxo de quatre tamanys per proporcionar els tipus que poden necessitar des del més petit industrial o ramader al més gran industrial.

Producció en farina de morenc per a pinsos, de 150 a 1.000 quilos per hora.

Únic construïdor i venedor que els instal·la i cobra un cop posats en marxa i després d'haver-se obtingut el resultat convingut.

Finor i gruix de la molturació desitjada

MARC TORRAS. — Riera, 15 i Aurora, 11
Telèfon 1201 A - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

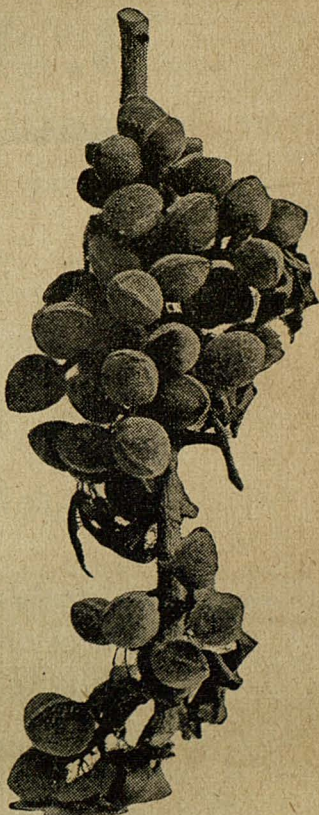
Ametllers "Desmai"

Aquest arbre converteix les terres més aspres i seques en vergers reproductius, fins al punt de superar en valor al dels millors terrenys destinats a cereals i cultius similars. On abunden els cultius d'arbustos les crisis són fàcilment evitables, més aprofitades les terres i on més recursos troba la població camperola.

Els fruits de les terres de secà són els més indicats per a portar la major transformació agrària i econòmica. Els qui compten amb alguns centenars d'aquests arbres, poden dir que tenen assegurada sa subsistència. Les millores més positives de la propietat rural descansen en aquestes plantacions. Amb elles les terres ingrates poden donar les més segures i sanejades rendes, i els cabals invertits en aquesta classe d'arbres asseguruen els més positius interessos.

Poden fixar-se els agricultors que aspiren augmentar els rendiments de ses terres en els beneficis i avantatges que aquells els ofereixen i els escassos cabals que tant per a sa instal·lació com per a sa conservació són necessaris.

L'ametller *Desmai* mereix cada dia més particular predilecció per sa major resistència als freds i glaçades, el qual el fa recomanable de manera especial en els llocs on les baixes temperatures són més de témer.

Primera força: De 5.6 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 185 pessetes el 100.

Segona força: De 4 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 135 pessetes el 100.

Tercera força: De 3 cms. de circumferència a 60 cms. de l'arrel, a 100 pessetes el 100.

Planter d'ametllers per a la formació de vivers

De 1 i 3 anys.—Sense empeltar, admirable desenrotllament.—Preus per correspondència.

EL CULTIVADOR MODERN

Trafalgar, 76 (junt a l'Arc del Triomf). Apartat 625
Telèfon 1966 S. P. :: BARCELONA ::

Demanin-se Catàlegs d'Arbres fruiters, forestals i granes per a sembrar seleccionades

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu «Agricultura»

NITRAT DE CALÇ

B. A. S. F.

(DE PRODUCCIÓ ALEMANYA)

Insuperable adob azotat
de cobertera i d'efectes
rapidíssims, contenint

15/16% de Nitrogen i 28% de Calç

En venda a les principals cases
d'adobs. Per a informes tècnics
i altres detalls, dirigiu-vos al
vostre proveïdor d'adobs

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any **Pessetes 9** -:- Fora: **Pessetes 10** -:- Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0,50**

Direcció i Administració : Plaça de Catalunya, 17 (Llibreria Catalònia) : BARCELONA

SUMARI: Els femers, per *G. Bofill* —Una malaltia de les terres, per *Marian Planàs*.—Minerals, àcids aaminats i vitamines, per *M. Rossell i Vilà* —La cigala i l'olivera, per *Joan Aguiló i Garsot*.—Malalties dels anyells, per *A. Sanson*.—La campanya vinícola (Manifest).—Notes i Comentaris. —Noticiari.—Informacions comercials, per *Lluís Marsal*.— Consultori, per *R. S.*—Bibliografia, per *R. S.*

ELS FEMERS

ALS països d'agricultura avançada, el problema del adobs orgànics és resolt d'una manera perfecta associant l'agricultura a la ramaderia i aprofitant els fems racionalment. En canvi, als països d'agricultura endarrerida, no hi ha ramaderia, i els pocs fems que s'obtenen són aprofitats de la manera més imperfecta.

Pel que es refereix a Catalunya, sols a la plana de Vich pot dir-se que el pagès sap curar els fems i sap aprofitar-los; a la resta els abandona en munts a la intempèrie, deixant que es perdin les substàncies útils que contenen. Però pel que respecta a la plana de Vich, hem de dir que s'exagera en les condicions dels femers construint locals especials caríssims i fins alguns d'una sumptuositat, diríem, que contrasta sovint amb la pobresa de les cases d'habitació.

Si és interessant de constatar que el pagès vigatà ha arribat a conèixer i a apreciar el valor dels fems com a element fonamental per a conservar la fertilitat de les terres, cal lamentar que l'aprofitament es faci sense calcular i sense veure si el mètode seguit és econòmicament el millor. En aquest punt, sense cap dubte, els pagesos de la plana de Vich s'equivoquen.

Un fet que ens ha cridat l'atenció moltes vegades és l'observar agricultors que usen habitualment adobs químics i que en són entusiastes, i que justament no sabrien prescindir d'ells, prescindeixen, en canvi, dels fems o no els preparen com és degut.

Probablement, hem pensat, aquests pagesos no coneixen el valor

diferentíssim que tenen els fems, segons la manera de guardar-los. Els fems conservats d'una manera perfecta tenen una riquesa doble o triple de la dels fems mal conservats. Vegi's, en efecte, la composició que treiem d'un llibre :

Fems ben conservats	8,5	8	6
Fems mal conservats	2-3	3	1.5
Fems corrents	4-5	5	2-3

És a dir, mil quilos de fems bons contenen 8,5 quilos de nitrogen ; mal conservats, només en contenen 2 ó 3. Si posem que el valor del quilo de nitrogen sigui de dues pessetes (en realitat és un xic més gran), els fems ben conservats valen, pel nitrogen que contenen, 17 pesetes els mil quilos, mentre els mal conservats valen a penes 4, o en el millor dels casos 6. I la diferència seria encara més gran si es compta el valor de l'àcid fosfòric i de la potassa.

Els diners més ben despesos, diu un agrònom, són els que es destinen a fer un bon femer, perquè comprar adobs químics i deixar perdre la fertilitat que hom té a casa és una cosa lamentable.

L'objecte d'un femer no és solament el de reunir el fem i de tenir-lo allunyat per raons d'higiene de les cases d'habitació ; l'objecte principal és el de regularitzar la seva fermentació, és a dir, la seva transformació, gràcies a la qual els principis útils que conté esdevenen fàcilment aprofitables per les plantes. Uns fems mal conservats arriben a perdre fins el 70-75 per 100 del nitrogen que contenen.

Les condicions principals que han de reunir els femers són les següents :

1. Impedir la dispersió dels sucus que s'escolen del munt de fems, recollint-los en un pou d'on es puguin treure fàcilment.
2. Afavorir la fermentació regular i uniforme de tota la massa de fems.
3. Evitar l'assecament dels fems, el qual determina la pèrdua de nitrogen.

A més d'aquestes condicions, el femer ha de tenir dimensions proporcionades a la quantitat de fems a conservar, sense que s'hagin de fer munts massa alts i sense que s'hagin de barrejar fems frescos amb fems ja més o menys transformats ; després ha d'ésser de fàcil accés i ha de permetre el fàcil carregament dels carros.

Són molts els tipus de femers que reuneixen aquestes condicions. L'elecció no és fàcil havent-hi tants de bons.

Pot dir-se, però, que en els nostres climes, més aviat secaners, s'han de preferir els femers descoberts, perquè els coberts resulten

massa cars. Per a evitar l'acció del sol i dels vents hom pot recórrer a la protecció d'arbres (polls, xiprers, pins, eucaliptus, etc.), plantats en doble renglera. Aquests fan bonic, tapen el femer i protegeixen del vent i del sol.

La protecció del sol pot obtenir-se cobrint el munt de fems amb una capa de terra ben atapeïda; d'altra part, encara que la pluja dissolgui elements útils dels fems, no es perden si el paviment del femer és impermeable i el líquid es recull en el pou dels suc que serveixen per a regar els munts.

Si hom vol, de totes maneres, cobrir el femer, no cal que faci construccions cares; n'hi ha prou amb un senzill cobert econòmic. A Andalusia n'hem vist alguns fets de canyes, herbes i palla, que ens han semblat excel·lents.

Deixant per a un altre article la descripció dels tipus de femers més recomanables, indicarem ara la manera de calcular-ne les dimensions. Es calcula que es necessiten de cinc a set metres quadrats per cada cap de bestiar boví.

Per a la determinació exacta cal tenir presents tres factors: quantitat de fems que es produeixen a la finca; temps que el fems ha de tenir-se al femer; altura del munt de fems.

La quantitat de fems que es pot produir anualment pot calcular-se en base al farratge i al jaç disponibles segons la fórmula clàssica de Thaer. El pes dels fems, segons aquest autor, pot obtenir-se multiplicant la suma farratge + jaç per 2,30. Més senzilla és la fórmula de Niccoli: el pes del fem produït és igual a 25-30 vegades el pes viu de l'animal. També pot fer-se el càlcul més exactament sabent que 100 quilos de pes viu de bestiar boví produeixen al dia 7,5 quilos de fems, orina i jaç.

Segons els cultius que es practiquen i les rotacions seguides, els fems es treuen del femer dues o tres vegades a l'any. La superfície del femer s'ha de calcular, doncs, comptant que els fems s'hagin de guardar sis o quatre mesos. Rarament es guarden tot l'any.

L'altura més convenient pels munts és la de 1,50 a 2 metres. Si es passa de dos metres resulta difícil de fer i desfer els munts.

G. BOFILL

Si us agrada AGRICULTURA, si esteu contents d'ella, mireu de propagar-la, de fer-la conèixer als vostres companys i amics. Assegurant la vida de la Revista, permetreu el seu millorament i proporcionareu als agricultors un mitjà d'aprendre coses útils i necessàries.

Una malaltia de les terres

A casa meva, ja al temps del meu avi, que era un pagès d'aquells aferrats a la terra i observador, he sentit parlar moltes vegades d'una mena de malaltia del terreny que no he pogut mai explicar-me i que no he trobat mai ningú que m'expliqués. He consultat la cosa a pagesos i a alguns enginyers quan he tingut ocasió de parlar amb ells, i no solament he vist defraudades les meves esperances, sinó que ben sovint he observat un posat d'incrèdilitat en els que m'escoltaven, i fins m'he sentit dir que el fenomen del qual jo parlava no existia sinó en la meva imaginació.

Això, però, no m'ha fet canviar de pensament, per tal com no sols el meu avi i el meu pare coneixien el mal al qual em refereixo, sinó que altres pagesos de la meva comarca el coneixen, i jo he tingut ocasió d'observar-lo diverses vegades en la meua ja llarga vida d'agricultor. L'opinió contrària dels altres em sembla, doncs, equivocada, malgrat venir en alguns casos de persones que mereixen tota la meua consideració.

La malaltia del terreny de la qual parlo, nosaltres l'anomenem *escaldot*, i es manifesta en conseqüència d'una treballada feta en un moment especial. Si a l'estiu, després d'una pluja lleugera que no hagi arribat a penetrar fonament al terreny, sinó que l'hagi mullat sols a la superfície, es fa una treballada travessant la capa mullada i arribant a la de sota seca encara, la terra agafa el mal. Exteriorment no es nota cap símptoma; la terra es presenta igual que les altres treballades en condicions normals, però els sembrats s'hi fan molt malament. Sembla com si sobre el camp hagués caigut una maledicció que malmet la collita, malgrat els esforços del pagès. La llavor confiada a una terra treballada en les condicions esmentades, és llavor perduda, per tal com o no germina o germina desigual, i després les plantes es van perdent dominades per les males herbes, sobretot per paupes i roelles.

És curiós el fet que l'escaldot no es manifesta a tots els països ni a totes les terres. En els llocs molt plujosos i en les bones terres soltes no tinc notícia que es presenti mai. Cal que la terra sigui argilenca per a què, fent la treballada en les circumstàncies indicades, agafi l'escaldot.

La duració de la malaltia és variable; jo recordo un cas en el qual va durar deu anys, però va ésser excepcional; molt sovint dura cinc o sis anys solament, i el més corrent és que desaparegui als dos o tres anys. Com he dit abans, no m'explico per què una

treballada a l'estiu feta en terra compacta després d'un pluja lleugera, pugui ésser causa d'aquesta mena d'anomalia que, en certa manera, fa estèril el terreny impedit-li que doni collites normals. Com que la cosa m'intriga des de fa molts anys i ha estat causa de moltes converses i discussions amb agricultors, m'he decidit, aprofitant la invitació llançada fa un quant temps des d'aquesta revista als pagesos, per a què ens comunicuèssim més, a exposar el cas tal com l'he observat i tal com l'han observat tots a la meva comarca, esperant que altres agricultors, més competents o més afortunats, vulguin dir-nos si coneixen la malaltia, quina n'és la causa i com pot ésser curada. Per la meua part, jo els quedaré molt agraït

MARIAN PLANÀS

Minerals, àcids aminats i vitamines

La ciència de l'alimentació dels animals té un sol objectiu: produir amb la menor quantitat d'aliments el major rendiment. No altra cosa han desitjat els ramaders i cap més altra idea no ha guiat els investigadors.

Si es posseïssin documents d'un centenar d'anys enrera respecte la quantitat d'aliments que s'havien de menester per a produir un quilo de pes viu, o un litre de llet, segurament es veuria l'estalvi que representa actualment la pràctica d'una alimentació racional. Cosa igual es podria dir del règim alimentici d'ara amb el que es realitzarà d'aquí vint-i-cinc anys.

La noció de qualitat dels aliments ha anat substituïnt la noció quantitativa. No fa pas encara un segle que els ramaders estaven satisfets de les taules de Thaers, que els permetia trobar el pes equivalent de 100 parts de fenc en qualsevol dels altres aliments ordinaris.

L'anàlisi químic dels aliments fou la primera noció qualitativa; els aliments no nutrien pas per la quantitat solament, sinó per llurs components, especialment per l'azot que contenien.

Per altra banda, els fisiòlegs constataren que solament les matèries azotades o proteiques feien créixer els animals, i que els altres principis immediats constitutius dels aliments, la grassa, els hidrats de carbó i cellulosa, proveïen les necessitats calorífiques del cos. D'aquí la divisió de substàncies *plàstiques* (matèries azotades) i substàncies *termògenes* (matèries no azotades).

En endavant, el racionament dels animals es basarà en tres punts: la matèria seca de la racció, la quantitat de principis nutritius o immediats i la relació nutritiva. És aquest el sistema que s'empra actualment en la pràctica.

Però, de vint-i-cinc anys ençà, els diversos treballs de laboratori han introduït en la ciència de l'alimentació nous conceptes qualitatius. Als principis nutritius (matèria azotada, grassa, hidrocarbonada, cel·lulosa) cal afegir la matèria mineral. Per bé que s'hagués observat que la seva absència causava trastorns, no s'havia sospitat, però, que assolís tan extraordinària importància. Al mateix temps es destriava la naturalesa de la matèria azotada en grups albuminoides força distints un dels altres.

Noves substàncies es trobaven encara en les matèries albuminoides: els àcids aminats, la presència o absència dels quals en l'alimentació determinava fenòmens que més avall explicarem.

Ultimament, les *vitamines* són les noves substàncies, de composició química desconeguda, que realitzen en l'organisme funcions de primer ordre.

Veus aquí els tres conceptes (*matèries minerals*, *àcids aminats* i *vitamines*) que s'hauran de tenir en compte en l'alimentació del bestiar; però alguns d'aquests nous elements no essent encara mesurables, les bases de confecció de les racions hauran de continuar essent les mateixes (matèria seca, principis nutritius i relació nutritiva). Quan, més endavant, l'orientació biològica que prenen els estudis d'alimentació siguin capaços d'establir unes normes de racionament, llavors podrem deixar les que actualment s'usen, de la mateixa manera que s'abandonaren els *equivalents nutritius* pel mètode de racionament denominat de *Wolff* o *químic*, que, amb lleugeres variants, és el que es practica a tot arreu.

La importància dels tres factors que s'acaben d'esmentar cal exposar-la separadament per les matèries minerals, els àcids aminats i les vitamines.

I. *Matèries minerals*. — Les matèries minerals que formen part dels teixits animals són molt nombroses, però, excepte de la calç, de l'àcid fosfòric i del clorur de sodi o de potassa, totes les altres hi són en quantitats tan petites, que es fa difícil d'apreciar la privació d'una d'elles, pel fet de què la majoria dels aliments les contenen naturalment en les proporcions insignificants que són necessàries a l'organisme.

No obstant, si el paper del manganès no s'ha pogut controlar, en canvi se sap que la cistina, o sofre orgànic, influeix poderosament en el desenrotllament dels animals joves. Un exemple ben

típic és el del ferro. Els animals contenen 1 centígram de ferro per 100 quilos de pes viu, és a dir, un bou de 500 quilos no tindria més que 5 centígrams de ferro. La manca d'aquesta substància mineral fa tornar les mucoses pàl·lides; l'individu sembla anèmic. Aquest fenomen es pot observar en les criatures que mamen. Al final de la lactació tenen les mucoses molt esblanqueïdes, efecte de consumir solament llet, que és un aliment que no porta ferro. La carn dels anyells i de les vedelles de llet té un color rosat clar. Així que els animals consumeixen farratges verds, els quals porten ferro, les mucoses comencen a tornar-se vermelles.

Els animals prenen la calç que ha de menester llur organisme, de la llet amb què s'alimenten primer (la llet en conté 1,7 grams per litre). Desmamat, l'animal prendrà la calç dels vegetals, on existeix en forma orgànica o en forma inorgànica, en l'estat de sals de calç. Però no tots els animals vegetals posseeixen calç. Si la calç és força abundant en els farratges verds i en els fencs de prat i de lleguminoses (alfals, trefle, etc.), no existeix o hi és en ínfima quantitat en les granes i pelles. És per aquest motiu que els porcs alimentats exclusivament amb granes o farines, o menjant poc verd, s'adoleixen. La manca de calç pot perjudicar la bona marxa d'un engreixament. Diversos autors han experimentat que porcs alimentats amb *moresc* solament havien de menester prop de 6 quilos d'aquesta grana o farina per augmentar un quilo de pes viu. Afegint a la ració una o dues cullerades de farina d'ossos, amb menys de cinc quilos de *moresc*, es fabricava un quilo de pes viu.

L'àcid fosfòric és un dels constitutius de la matèria azotada. Quan la seva falta es deixa sentir, el raquitisme n'és la conseqüència. Sense àcid fosfòric el creixement és impossible. Aquest mineral es troba en la llet (2 grams per litre), en els farratges secs i verds i en les granes de lleguminoses i de cereals.

Les sals de potassa estan contingudes en els farratges i fencs. El clorur de sodi en l'aigua de beguda i en diversos aliments. Una quantitat important de potassa elimina dels teixits i humors de l'animal el clorur de sodi (sal comú). L'animal tracta de compensar aquesta eliminació ingerint sal, si ho té avinent. És per això que tots els animals herbívors desitgen tenir sal a llur disposició. I perquè els carnívors no mengen herbes, no senten la necessitat de menjar sal. S'ha experimentat que una alimentació privada de sals de potassa i de sodi dificulta extremadament la creixença dels animals. En els herbívors adults la manca perllongada de sal els fa tornar tristos, sense gana, i el pèl és picat o desllustrat.

M. ROSSELL I VILA

La cigala i l'olivera

Els pagesos del Camp de Tarragona observen que les cigales escassegen cada dia més. En les migdiades caluroses d'estiu ja quasi no s'ou la monotonia d'aquells cants que fan tanta mandra i ganes de dormir.

Què passa? Per què la cigala no canta?

Vint-i-cinc o trenta anys enrera, quantes vegadés sense enfilarnos pels arbres, per les soques, a peu dret, agafàvem cent cigales. Però trenta anys enrera, el Camp de Tarragona gairebé estava tot erm; es moria per la filloxera la vinya europea, i el pagès es trobava amb el greu problema de la replantació. Entretant, els terrenys abans plantats de vinya restaven sense cultiu i en aquestes condicions la cigala, sense cap molèstia, podia viure enfonsada en el terreny, mentre el terreny avui es remou amb les llaurades i cavades que necessita la vinya americana, i no hi ha aquell repòs necessari que tant convé a l'insecte per a prosperar. Així s'explica l'observació dels nostres pagesos del Camp de Tarragona.

És a l'entomòleg Henry Fabre, el poeta dels insectes, a qui devem els coneixements de la biologia de les cigales. Són varies les espècies de cigales; les més abundoses són la *Cicada plebeia*, la *Cicada orni*, i la *Cicada pigmea*. Aquesta última és més petita i la quitxalla del camp la coneix per cigalons.

Les cigales pertanyen a l'ordre dels Hemípters hemòpters que tenen ales transparents mentre que els heteròpters tenen les ales mig transparents i mig coriàcites com els bernats pudents i les xinxes. No descriurem ara les cigales, car tots els nostres lectors prou les coneixen; potser alguns no sabran que són els mascles els que tenen l'aparell per a cantar, si del soroll que fan en podem dir cant. Les cigales apareixen a primers de juliol i a les tres o quatre setmanes la femella comença les postes per les rametes verticals de varies plantes i arbres. Per a fer la posta és condició indispensable que les rametes estiguin quasi despullades de fulles, despullades del tot en els punts on fa la posta i que estiguin verticals.

També diposita els ous, segons personals observacions del nostre distingit amic en Carles Jordà, en els olivers que reuneixen les condicions dites, condicions que, degut a l'ull de gall (*Cycloconium oleaginum*), molts reuneixen.

La cigala amb el seu oviscapte dur i d'un centímetre, fa incisions al peu de una rameta, on diposita uns deu ous; a tres o quatre centímetres fa una altra incisió i així fins a vint o trenta sepa-

rades per tres o quatre centímetres cada una i pujant sempre; la línia d'incisions resulta una espiral. El nombre d'ous és, en conjunt, de dos o tres cents.

Els brots d'olivera escollits per niu es sequen, i moren. Aquesta gran quantitat de brots secs cridà l'atenció del senyor Jordà fins i tant que en trobà la causa.

A l'octubre els ous s'aviven en diminutes larves, que davallen i no paren fins a enterrar-se. Quatre anys resten les larves de la cigala al terreny, on es fa nimfa, i en arribar aquesta a son complet desenrotllament, fa un forat pel lllindar dels camins on ordinàriament viu enterrada, i surt; es posa en una branqueta vertical d'herba baixa o a una soca d'arbre per a fer l'últim canvi de vestit i surt la cigala de color verd pàllid. A les quatre hores, degut a la llum, aquell color verd es perd, i l'insecte pren el color corrent.

En estat d'insecte acabat, viu un mes; assegurada la seva descendència amb tan nombrosa posta, poques setmanes li queden per a cantar embriagada per la llum.

L'insecte acabat viu uns trenta dies i la larva uns quatre anys.

Generalment els insectes de vida larvària llarga tenen curta la d'insecte acabat; la *Ephemera vulgata* viu unes hores i la larva uns tres anys, el *Cossus ligniperda* i la *Zeuzera aesculi* uns vuit o deu dies i les larves uns tres anys i així molts.

No sabríem recomanar per a combatre aqueix insecte de la olivera, quan prengui caràcter de flagell, altra cosa que una fórmula lleugerament àcida de sulfat de coure que deuria aplicar-se en el moment de la posta, o sia en la segona desena de juliol, per tal d'apartar les cigales de l'oliver; aquesta fórmula a l'ensem és beneficiosa per a lluitar contra l'ull de gall i un gran coadjuvant en la lluita química contra la mosca de l'oliva.

JOAN AGUILÓ I GARSOT

Malalties dels anyells

ELS accidents patològics observats en els anyells durant l'alletament, són sempre deguts, o gairebé sempre, a les condicions dolentes en què es troben les mares o les dides. Quan el règim alimentici d'aquestes és bo, regular, conté la quantitat d'aigua suficient i està integrat de forma que la relació nutritiva guardi la proporció deguda amb l'edat de l'animal, els anyells es porten bé, augmenten regularment de pes i, deixant de banda els accidents individuals inevitables, defugen tota mena de malures.

Quatre malalties, provinents tres d'elles de l'oblit de principis zotècnics generals, flagellen la producció dels anyells: el *moquillo*, la diarrea o escaguissament, la gota i la follia (*tourmis* dels francesos).

El *moquillo* es caracteritza per la presència a la mucosa de la llengua, del paladar i de tota la cavitat bucal, d'una vegetació de filaments blancs, d'aspecte semblant a feltre, que no són més que un bolet paràssit anàleg a l'oïdium de la vinya. Aquest bolet és el *Sacharomyces albicans* que es desenrotlla en els anyells nodrits insuficientment i que, multiplicant-se extraordinàriament pot arribar en poc temps a impossibilitar l'animal de mamar, obligant-lo a morir d'inanició si no es fa el tractament adequat a temps. Aquesta malaltia hom no l'observa en els ramats que porten les femelles nodrides a bastament, de forma que puguin alletar bé els seus menuts en quantitat i en qualitat.

Per combatre la malaltia en qüestió cal eixugar tota la mucosa bucal de l'anyell atacat amb una mena de munyeca grossa feta amb draps, empapada d'aigua acidulada amb un mig per mil d'àcid clorhídric (salfumant del bo) i endolcida amb una quantitat prudencial de mel. Cal no oblidar de corregir el motiu ocasional de la malaltia donant una alimentació més rica a les ovelles mares.

La *diarrea gris* o *escaguissament* és mortal molt sovint. Cal sobretot prevenir la seva aparició. La malaltia aquesta és deguda gairebé sempre a l'excés de riquesa de la llet materna en elements sòlids, cosa produïda per una alimentació a la vegada rica i seca. Per evitar la malaltia no hi ha com curar bé la constitució de la ració quotidiana de les mares. La diarrea gris no ataca mai els anyells les mares dels quals van a la pastura. Això és la millor prova en pro de la causa que aquí li atribuïm. Quant als tractaments curatius dels anyells atacats, l'experiència mostra que no reïxen gaire i que, en conseqüència, són poc pràctics d'emprendre.

La *gota* es caracteritza per una alteració de les articulacions, deguda també, segons sembla, a la mala qualitat de la llet materna. És malaltia aquesta, com el *moquillo*, que mai no s'ha observat en els ramats que consumeixen aliments de bona qualitat. La qüestió no és encara ben dil·lucidada en ço que fa referència a la causa o agent directe de propagació de la malaltia, cosa que és prou motiu perquè no insistim.

LISOL

Insecticida indispensable a l'Agricultura, la Ramaderia i la Higiene

Demani's el fullletó «El Lisol en
Agricultura» que remetem gratis

VALLÉS GERMANS

Massini, 79
Sans - Barcelona

Hom observa en els anyells, un cop desmamats, una mena d'anèmia que l'han qualificat d'*anèmia essencial*, la condició determinant de la qual també ha estat ignorada durant molt temps i que amb una freqüència molesta ocasiona la mort de l'animal atacat. Ara ja està reconeguda la causa de l'afecció: la presència en determinades mucoses d'uns petits cucs nomenats *estrongles*. És, doncs, una afecció parasitària que paral·lelament a la distomasis o malaltia del fetge dels bens adultes, la contracten els ovins quan pasturen en valls o fondalades humides.

La follia dels anyells (*anyells folls*) és deguda a la presència en la massa encefàlica de l'anyell, d'un nombre variable de vesícules de *Cænurus cerebrealis*, que no és altra cosa que una de les fases del desenrotllament d'un helmint o cuc anellat (com una solitària), que viu normalment en la seva fase més completa (cuc) en els budells dels gossos. Si hom vigila bé els gossos de guarda podrem bo i sempre prevenir l'aparició de la follia en els anyells. Els coneixements que actualment tenim sobre la biologia d'aquest helmint permeten de judicar amb tot fonament de causa sobre aquesta malura tan perjudicial als oïds.

El gos expulsa amb els seus excrements els gèrmens continguts en les anelles de tènica. Els anyells, en pasturar, o en menjar farfatge dallat, amb l'aliment, ingereixen els embrions. Aquests embrions, atravessen la membrana intestinal i van a fixar-se, per la via dels vasos sanguinis, a la substància cerebral, on es desenvolupen, formant la vesícula, fins i a tant que aquesta sigui ingerida per un gos o un llop en menjar el cap de l'anyell. Un cop dintre els budells del gos o del llop, torna a formar-se la tènica, i el cicle torna a començar.

Els dos ensenyaments pràctics que immediatament es desprenen de l'estudi d'aquest cicle evolutiu del paràsit són: primer, cal no donar a menjar mai els caps de bè crusos als gossos de ramat. Segon, vigilar sempre si en els excrements dels gossos de ramat o de guarda s'hi veuen anells de tènica. En cas afirmatiu s'han de netejar com més aviat millor del paràsit. Uns granets de santonina alternats amb una purga lleugera com els calomelans, seran suficients.

A. SANSON

Als recones, als marges, a les vores dels camins i de les sèquies, als aptis, a les partions dels camps, a tots els espais lliures, planteu-hi arbres de justa o de fruita. A Catalunya en tenim massa bocs encara.

La campanya vinícola

S'ha publicat el següent Manifest als Sindicats i Cellers cooperatius de les comarques tarragonines

«Avui ens adrecem a vosaltres perquè tenim la consciència que estem en els moments decisius, històrics, de la nostra organització; i perquè creiem oportú convidar-vos a meditar sobre el trist esdevenidor de la vinya si no aconseguim que sigui complerta, agermanadora i actuant.

De fa un temps uns quants organismes vinyaters i altres tants homes coratjosos i desinteressats sostenen una forta batalla contra els enemics dels vinyaters i amb llurs febles forces han obtingut una llei de vins que si no significa la consecució dels nostres ideals, ens assenyala el camí que ha de seguir els país vinyater per aconseguir-los plenament. Imagineu que aquesta batalla passada l'haguessin sostinguda tots els Sindicats i Cellers Cooperatius mitjançant la mateixa direcció dels homes que l'han portada, més amb l'augment de la força i, sobretot, dels mitjans econòmics de lluita que podia oferir la unió de tots i digueu-nos si el resultat assolit no hauria estat més contundent, més enèrgic i més victoriós.

Aquesta tasca, si no la fem els Sindicats i els Cellers, no la farà ningú més. I és necessari i urgeix que es faci. Tenim enfront organitzacions determinades de comerciants i d'industrials, els quals creuen que els perjudica regularitzar el preu del vi a base que sigui bo i remunerador per al productor, o bé d'altres que estimen que els perjudiquen les disposicions que el Govern ha de prendre, les quals organitzacions representant interessos de poca importància en comparació amb els de la vinya, obtenen, tot i això, avantatges desproporcionats que deuen a llur unió i als cabals que destinen per la defensa dels interessos que representen. En canvi, volem dir-nos quins diners destinen els Sindicats per a defensar els interessos llurs? La confessió que hem de fer davant d'aquesta pregunta ens omlpe de vergonya.

El més paradoxal és que els Sindicats saben avui que com s'esmercen diners en elaborar el vi és també precís esmerçar-ne d'altres en elaborar el preu del vi. I que aquesta és la qüestió essencial; tota altra, si bé important, és més secundària. Tothom se n'adona; només manca qui ho reculli...

A això venim: a recollir aquest estat de consciència i aquesta aspiració latent. Volem, ja que tenim estudiades les nostres neces-

sitats i els remeis que les curen, plantejar-les i defensar-les a prop del Poders públics, influint i intervenint constantment fins aconseguir-ho, sense que mai els nostres experts hagin d'abandonar la lluita per manca de mitjans per a seguir-la. Volem una «unió» que sigui poder de dues maneres : per la força del número i per la força dels mitjans de defensa.

* * *

Doncs ara ja sabeu on anem i amb la mediació vostra esperem aconseguir-ho. La Federació Agrícola de la Conca de Barbarà, entitat generosa i benemèrita, convocà una reunió el 17 d'octubre darrer. Una altra reunió, promoguda també per la Federació, al Consell Provincial de Foment, de Tarragona, el 14 del corrent, ratificà els acords d'organitzar els Sindicats dintre la Unió de Vinyaters de Catalunya, pensant que aquesta gloriosa entitat protegiria l'acoblament i s'avindria a la reorganització. I així fou. D'una altra reunió, amb la Unió de Vinyaters, n'eixí la Comissió organitzadora sotscrita i un crit unànim: «organitzem-nos!»

Sí, companys, organitzem-nos. Ajudeu-nos a acomplir aquesta enlairadora missió. La plantegem per comarques i en cada una formarem el nucli, l'allau, la potència comarcal. Totes plegades ens unirem amb les altres de Catalunya, aspirant ser-ho dins d'una Unió de Vinyaters rejoyenida i millorada. I la Confederació Nacional de Viticultors d'Espanya serà el compendi i el símbol d'una força vinyatera, homogènia, forta i poderosa.

Sindicats de les comarques : acudiu a la crida, no manqueu als actes, seguiu amb disciplina.

Per nosaltres, per vosaltres, per tots, uniu-vos, associeu-vos!

Montblanch 30 de novembre de 1926.

Albert Talavera, Federació Agrícola de la Conca de Barbarà.—Josep Vives, Sindicat Agrícola de Vilarrodona.—Antoni Olivella, conseller regional de la U. V. C.—V. Estrem, Cambra Agrícola de Falset i comarca.—V. Vilà Cahué, Celler Cooperatiu de Barbarà.—Abdó Barceló, vice-president de la Unió de Vinyaters.—Tomàs A. Caylà, Federació Alt Camp Tarragona.—Melcior Escofet, Sindicat Agrícola de Vendrell.—M. Miró Esplugas, Sindicat Agrícola de Barbarà.—Jaume Foraster, Sindicat de Vinyaters de Montblanch.

NOTES I COMENTARIS

Les males herbes

Les males herbes són perjudicials a les plantes conreades principalment pels aliments i per l'aigua que substreuen. Una hectàrea de gram, per citar una de les plantes adventícies més corrents, treu de la terra una quantitat de principis fertilitzant corresponents a 14 qg. de superfosfat, 20 de potassa i 100 de nitrat de sosa.

Però el dany no es redueix al que acabem de citar: algunes són tòxiques i barrejades amb els farratges són perilloses pel bestiar; altres són intermediàries de malalties de les plantes conreades, etc.

El dany de les males herbes és considerable. Segons Schribaux, en 1917, França perdia a causa d'elles uns mil milions de francs l'any.

Per la seva perfecta adaptació al lloc on es desenrotllen, les males herbes es multipliquen d'una manera prodigiosa i això fa més difícil llur destrucció. Però l'agricultor ha de considerar aquesta destrucció com un factor essencial per a l'èxit dels seus conreus, sobretot a Catalunya, on l'aigua escasseja, car les plantes adventícies són formidables consumidores d'humitat.

La cinematografia agrícola

Al nostre país no s'ha fet res encara pel que es refereix a la aplicació de la cinematografia a l'agricultura. La dissolta Mancomunitat, als seus bons temps, tenia en projecte—i les coses havien avançat força—d'impressionar films ensenyant la manera més racional de realitzar les pràctiques del camp. Però aquesta, com moltes altres plausibles iniciatives es malaguanyà. Als altres països, en canvi, la cinematografia agrícola va prenent tot l'increment que mereix com a mitjà complementari d'ensenyament.

Heu's aquí, per exemple, les pel·lícules filmades a França en els darrers temps.

Com s'esculleix i es compra una cabra.

Elecció de bòvids per carn i per treball.

La cria de la cuca de seda.

La vaca lletera.

Mitjans per augmentar la producció del blat.

L'embalatge dels productes hortícoles.

La fabricació de mantega a la masia.

La manera de fer un empelt.

Nosaltres hem tingut ocasió recentment, en un viatge a França, de veure alguna d'aquestes pel·lícules i n'hem restat admirats

No convindria que els nostres Sindicats mirassin de completar l'obra deficient de les institucions agrícoles oficials?

Higiene dels estables

Un bon estable ha de reunir les següents condicions :

- 1.ª Dimensions proporcionades al número d'animals.
- 2.ª No ésser humit ; per això és necessària la neteja diària.
- 3.ª Ésser il·luminat. El sol i la llum impideixen el desenrotllament dels agents infecciosos.
- 4.ª Ésser ventilat, tot evitant corrents d'aire o el refredament excessiu del local.
- 5.ª Ésser net. Cap animal es pot mantenir en bon estat de salut si viu en lloc brut.

El vi i la posta de les gallines

El vi és un líquid complex que escalfa, fortifica i excita l'organisme. És per això que donat als cavalls que han de fer grans esforços—com hem vist a Itàlia—els permet de resistir-los sense massa depressió.

El professor Joubert ha experimentat l'efecte del vi en les gallines i ha pogut observar que augmenta les postes.

La experiència ha estat feta de la següent manera. Dotze gallines ponedores de setze mesos, han estat dividides en dos lots de sis.

Cada gallina del primer lot ha rebut per dia : al matí 60 grams de blat, de civada, de fajol ; al migdia 150 grams de patates cuites i al vespre 50 grams de pa i verdures abundants.

Les gallines del segon lot han rebut la mateixa alimentació més deu centíl·litres de vi per cap i per dia, barrejat amb pa. Les gallines es mostraren àvides de la barreja.

El primer lot, sense vi, ha donat els següents ous : octubre, 0 ; novembre, 1 ; desembre, 0 ; gener, 22.

El segon lot, ha post : octubre, 28 ous ; novembre, 57 ; desembre, 44 ; gener, 57. En conjunt una diferència de 148 ous en favor de l'ús del vi en l'alimentació.

Heu's aquí, doncs, un altre útil aprofitament del vi.

La propaganda agrícola als Estats Units

Des de fa uns deu anys el govern dels Estats Units realitza grans esforços per millorar l'explotació de la terra.

L'ànima de la gegantina organització creada és el «Country Agent», conseller agrícola cantonal el primer dels quals fou nomenat a Ohio en 1912 ; en 1921 n'hi havien ja 80, en 1923 2.100 sobre un total de 4.670 persones que treballen sota la direcció del Ministeri d'Agricultura, amb el mateix objecte.

El «Country agent» és l'element d'unió entre les escoles agrícoles i el pagès i vulgaritza amb escrits i conferències els millors mètodes culturals.

L'Estat fa grans sacrificis pels serveis d'ensenyament pràctic. En 1922 despenyà 16.700.000 dòlars, és a dir més de cent milions de pessetes. Els resultats, però, compensen els sacrificis. Una va-

rietat de civada seleccionada per una escola agrícola del Kansas, que augmenta els rendiments de prop del 30 per 100, s'ha extès ràpidament i ocupa avui el 45 per 100 de les superfícies cultivades amb civada d'aquest Estat.

Les companyies ferroviàries, les fàbriques de maquinària agrícola, d'adobs, etc., col·laboren a aquesta acció de l'Estat. La International Harvester, Co., per exemple, ha organitzat un departament que treballa científicament no sols per a donar a conèixer la seva maquinària sinó per a divulgar les formes més modernes de conreu.

Durant les vacances universitàries la major part d'aquestes escoles organitzen cursos gratuïts i els alumnes recorren en trens especials les regions agrícoles per estudiar pràcticament els conreus.

En aquesta acció cal cercar la raó del progrés de l'agricultura americana, progrés que comença a ésser perillós per les produccions europees...

Els agents de conservació dels productes alimenticis

Els agents de conservació de les substàncies alimentícies són d'ordre físic, com el calor, el fred, etc., i d'ordre químic com la sal, el formol, l'àcid salicílic, etc.

En primer lloc cal citar els antisèptics que maten els microbis que produeixen l'alteració o no els deixen desenrotllar. La llei de cada país estableix els que es poden usar i les dosis. Els més corrents a pagès són la sal, el vinagre, l'alcohol i el sucre. L'alcohol s'usa diluït en forma d'aiguardent; el sucre en solució concentrada (aixarop), i la sal en salmorra. La sal, però, conté gran nombre de gèrmens patògens i no destrueix alguns d'importants com els de la tifoidea. El vinagre és un microbicida poc enèrgic.

S'usen també altres antisèptics: el sulfurós i derivats per conservar matèries fermentescibles, l'acetat de sosa per la carn i lleuguns; l'àcid bòric per la llet i mantega; el sulfat de sosa i els fluorurs, per les begudes i aixarops; el formol per les fruites, l'àcid salicílic per les carns i líquids, l'aigua oxigenada, etc.

El calor és el mitjà més emprat avui per la conservació dels productes alimenticis per tal com les temperatures elevades maten els gèrmens de malalties. Les matèries conservades, però, sofreixen una modificació.

El fred s'usa cada dia més per conservar les substàncies; com hem dit moltes vegades, a gairebé tots els països existeixen frigorífics i vagons frigorífics o refrigerats pel transport i conservació d'aquelles substàncies.

També, sobretot als països meridionals, s'usa la dessecació, la qual eliminant l'aigua, assegura la conservació de la matèria.

Per les fruites s'empra igualment ço que els francesos anomenen *enrobage* que consisteix en protegir-les de la humitat, de la llum i dels gèrmens cobrint-les amb paper, suro en pols, boll, torba, cotó, etc.

L'agalla en corona

Els fruiters joves atacats per aquesta malaltia, que comença a

extendre's a la nostra terra, presenten a la regió del coll—la unió entre la tija i les arrels—tumors o agalles de consistència més o menys llenyosa, que s'extenen sovint a les arrels.

La malaltia és d'origen bacterià i ataca diversos fruiters. Nosaltres hem tingut ocasió d'observar-la en presseguers, pruneres i pomeres. Però es troba també atacant arbres forestals i ornamentals com el roser.

L'agricultor ha d'observar ben bé, abans de plantar, les arrels dels arbres. Si es presenten les agalles característiques el millor és destruir-les. En un pròxim article ens proposem de parlar extensament del mal.

Les begudes alcohòliques

Cada raça té el seu líquid alcohòlic característic, ço que vol dir, creiem nosaltres, que l'alcohol és una substància necessària o quan menys molt útil a l'organisme. Si no fos així no existirien tantes menes d'alcohols a països de climes tan diferents. Diem això només que com a observació a la campanya dels secs.

Heu's aquí uns quants aiguardents destinats a beguda :

De les prunes preparen a Bòsnia l'*slivovitza*, el *tiznica* a Rússia, el *Quetschenwasser* a Alemanya i Polònia, el *quetsch* a Alsàcia i el *raki* a Hongria.

De la canya de sucre s'obté la *cachaza* al Brasil, la *bessa-bessa* al Madagascar i el *rom* a Centre-Amèrica.

De l'arròs fan el *rack-drack* a l'Índia, el *watki* a Kamstxaca, el *sumxú* a Xina, el *saké* al Japó, el *lu*, el *kuey* i el *kucip* a diversos països orientals.

A Mèxic, de l'atzavara preparen el *pulque*.

Les cireres amargues serveixen per a preparar el *kirsch* a Alemanya, Suïssa i França.

Amb les prunes i préssecs es prepara el *marrasquí* a Dalmàcia.

Amb l'ordi es fa l'*holerca* a Transilvània, el *wisky* a Anglaterra, el *kummel* a Rússia.

Amb la brisa fan la *rakia* a Dalmàcia i Rumania, la *cornovitza* a Sèrbia, el *troster* al Rin.

A part del *vi*, el *cognac* i la *cervesa*, que citem només de passada, ens queden per enumerar encara molts i molts productes alcohòlics, com la *vodka*, de Rússia; la *sidra*, l'*apple brandy*, el *caba*, de la Polinèsia; el *kào-liang*, de Xina; la *txitxa*, de Xile i Perú, i tots els aiguardents obtinguts de les palmeres tropicals.

L'aire que consumeixen els animals

Ningú no ignora que els animals respiren. D'aquest fet se'n deriva que tots haurien de proporcionar-los la quantitat d'aire que necessiten, fent els estables prou amples i ventilats. Però, per desgràcia, no és així. Ben al contrari, hom observa el bestiar entaforat en quadres i estables tancats, amb una atmosfera irrespirable.

Heu's aquí, segons Boucher, la quantitat d'oxigen que consum

un animal en les 24 hores : cavall, 5.400 ; bou, 5.000 ; vaca, 4.800 ; ase, 3.580 ; porc, 600 ; cabra, 500 ; be, 480 ; conill, 70, i gallina, 50.

Si es considera que a l'aire sols prop de la quinta part és oxigen, es veu que el consum d'aire que fa un animal al dia és cinc vegades més gran que el que indiquen les xifres que hem transcrit. Un cavall, per tant, consumeix 27.000 litres d'aire en les 24 hores ; un bou, 25.000 ; una vaca, 24.000, i així successivament.

Aquestes xifres demostren la necessitat de curar la renovació de l'aire a les quadres i estables. Cal, però, dir que la ventilació s'ha de fer a poc a poc, per a evitar el refredament excessiu de l'ambient, que podria ésser causa de malalties en el bestiar.

El cuc de femer

El cuc de femer s'anomena científicament *Melolontha*. A l'estat d'insecte perfecte mesura uns tres centímetres de llarg, té el cos negrós i les potes, antenes i extremitats de les ales de color rogenc. Apareix a la primavera i devora les fulles de quasi tots els arbres. Els danys que fa en aquest estat són molt greus, tant, que a alguns països els agricultors s'associen per a fer la lluita en comú. El mal és més gran en quant sovint el nombre d'insectes és grandíssim. Aleshores els insectes recollits a milers de milers són aprofitats per fer-ne adob, per aliment pel bestiar o per extreure'n el greix.

A l'estat de larva, que és quan s'anomena cuc de femer, viu sota terra menjant les arrels de quasi totes les plantes. La mare pon els ous a terra en número de 80-100. Les larvetes, a mesura que creixen, van menjant i enterrant-se, fins a 40-50 centímetres, per passar l'hivern. A la primavera tornen a pujar en cerca d'arrels i després s'enterren de nou. Això ho fan cada any durant els tres o quatre o cinc anys que dura la vida larvària. Arribades al final d'aquest període, s'enterren a uns 70 centímetres, es fan amb terra un refugi i es converteixen en crisàlides, que als tres mesos dona l'insecte perfecte.

NOTICIARI

Acció social agrària. Estan ultimats gairebé els preparatius per a la creació d'una secció dintre de la «Dirección de Acción Social Agraria» que tindrà a son càrrec interessantíssims treballs estadístics.

La missió principal del nou organisme consistirà en fer un Cens, el més exacte possible, de la població agrícola, en el qual aniran inclosos no sols els obrers a jornal, sinó també el masovers i arrendataris.

Estudiarà, a més, la jornada al camp, els jornals màxim i mínim, la

qualitat de les terres, la natalitat i la mortalitat en les famílies obres, etc., etc.

Realitzarà per això una tasca pròpia i s'auxiliarà de les dades que li subministrin els Departaments més relacionats amb el problema, sense duplicitat de funcions.

Malgrat la importància del nou organisme, es preveu que no requerirà cap consignació en el Pressupost. El Govern sembla que està convençut de la col·laboració ciutadana espontània.

No cal dir que nosaltres desitjaríem que tot plegat sortís bé, però... aquella desconfiança!

La política duanera francesa. La Comissió francesa de Duanes ha aprovat dues resolucions en data recent: l'una sol·licitant del govern que no retardi la presentació de la nova llei de Duanes, i l'altra expressant la impressió que ha produït el veure que els convenis signats amb Espanya el 15 d'agost darrer reben, per part d'aquest país una aplicació incompatible amb el seu esperit i amb el seu text.

Indiquen els membres de la Comissió al seu govern que potser una atinada política de represàlies tornaria a encarrilar degudament la qüestió.

L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre ve realitzant amb notable encert una activa campanya prop dels Poders constituïts sobre tres temes d'actualitat agrària: el registre d'arrendament, la crisi de la fusta i les taxes que doblegarien els carros dels agricultors.

Els ous francesos que hom importa. Des de primer de maig fins a la data han estat importats de França 25 milions d'ous.

La importància d'aquesta xifra ha motivat que el govern francès augmentés en un cinquanta per cent la tarifa dels drets d'exportació d'aquest article, considerat com de primera necessitat.

La riquesa ametllera. Hom calcula que puja a prop de 170 milions de pessetes el valor de les noranta mil tones d'ametlles produïdes en la passada collita. Aquesta quantitat ha estat produïda per set milions d'ametllers escampats en 150.000 hectàrees.

L'ordre de la producció comença per Llevant amb prop de 30 milions de pessetes; segueix Andalusia amb 25; Catalunya, 24; Balears, 23; Aragó i Rioja, 5 i molt menys les altres regions.

L'abundor de la collita i els preus fantàstics a què, segons quí, ha pogut vendre estimulen cada dia més el conreu d'aquest fruiter: nostrat.

Les carrerades ramaderes. A la «Gaceta» ha aparegut una Reial ordre que disposa que les vies pecuàries desllindades que travessen vedats particulars, en l'espai precís que creuen les finques vedades, podrà l'Associació General de Ramaders del Regne considerar-les com a vedats pròpis. Si arrenden el dret de caça ho han de fer exclusivament als propietaris dels vedats de les finques que la pecuària travessa.

Els beneficis de l'arrendament els haurà d'emprar l'Associació General de Ramaders en la conservació de les vies pecuàries.

La campanya remolatxera. S'han reunit a Saragossa diverses comissions de remolatxers. El criteri imperant en les mateixes és de demanar la formalització de la campanya remolatxera i que es respectin degudament els drets dels cultivadors.

Les propietats forestals dels Municipis. S'ha publicat una Reial ordre de la Presidència dictant regles perquè els Municipis propietaris de monts d'utilitat pública, puguin obtenir els beneficis que els concedeix el reial decret de 22 d'octubre passat, sobre aprofitaments forestals.

La suspensió dels embarcaments de taronja. Als centres colliters de la regió llevantina ha causat pèssima impressió l'ordre de suspensió d'embarcaments de taronja, per a l'estació de Cerbère-Port Bou.

Més de mil cinc cents vagons estan esperant torn i com que ara s'està a les proximitats de Nadal, en què augmenten els trametiments a França, l'ordre de suspensió lesiona enormement la producció.

El monopoli dels cereals panificables a Suïssa. Un plebiscit celebrat ara de poc a Suïssa ha rebutjat el règim de monopoli sobre els cereals panificables.

Aquest monopoli era l'únic que havia subsistit després de la guerra europea. Pel seu caràcter provisional i anticonstitucional havia d'ésser suprimit o legalitzat.

Els socialistes lluitaven a favor dels monopolis, i en contra d'aquests els comerciants i industrials.

El conreu del cotó. La Comissaria cotonera de l'Estat ha obert concurs entre els propietaris i agricultors que es dediquin al conreu del cotó.

Es destinaran 150.000 pessetes a la campanya cotonera de 1926-27 per a adquisició de màquines.

Fins a 40.000 pessetes s'empraran en la compra de cultivadores sistema nordamericà, de les quals se n'adquiriran 150; 50 sembradors de cotó de reixa, 50 «pulvurentes», totes les quals es distribuïran entre els cultivadors i sindicats agrícoles perquè les puguin prestar.

Altres 20.000 pessetes es destinen a diverses atencions de l'esmentat cultiu.

Les begudes alcohòliques als Estats Units. La Cambra ianqui dels Representants ha aprovat per una gran majoria preveient 30 milions de dòlars, com a nou crèdit destinat a sumar-se als que es destinen a l'aplicació de la llei de prohibició per a l'entrada i venda de begudes esperitoses.

Exposició avícola de la raça Prat. Amb l'objecte d'estimular els nostres avicultors en la producció i selecció de l'acreditada raça Prat, es celebrara

una exposició, en la qual podran pendre part tots els aficionats a l'avicultura i els professionals criadors d'aus de la raça esmentada.

Aquesta exposició l'organitza la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar, sota els auspicis del Consell Provincial de Foment, i es celebrarà del 20 al 23 del corrent mes, a la sala d'actes de l'Institut Català de Sant Isidre.

Tindran cabuda a l'exposició els galls, gallines, pollastres, polles i capons engreixats de les varietats lleonada, blanca (?) i perdiuada.

A proposta del correspondent Jurat, s'adjudicaran diversos premis.

El cotó a Egipte. La Cambra egípcia ha aprovat una llei que redueix als dos terços la superfície autoritzada per a plantacions de cotó.

Abans de prendre aquest acord, s'ha parlat de la greu crisi econòmica que travessa el país, especialment derivada de l'enorme baixa del cotó. Es tem que algunes comarques quedin arruïnades si no es pot obtenir una alça en els cursos cotoners. Es diu que el Govern estudia un projecte encaminat a establir el preu del cotó al voltant de 25 xelins.

Una reial ordre disposa que havent l'alcohol vínic passat del preu fixat per la llei, s'autoritzi fins a nova ordre l'ús de l'alcohol industrial per a usos de boca.

INFORMACIONS COMERCIALS

Adobs. — Superfosfat d'os de 18-20 d'àcid fosfòric i mig per 100 de nitrogen, a 17 pessetes els 100 quilos; superfostat de calç de 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 11,50 pessetes els 100 quilos; superfostat de calç de 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 10,50 pessetes els 100 quilos; superfostat de calç 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 9,50 pessetes els 100 quilos.

Sulfat d'amoníac de 20-21 per 100 de nitrogen, a 42 pessetes els 100 quilos; nitrat de sosa de 15-16 per 100 de nitrogen, a 41,50 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa de 90-92 per 100, equivalent a 49-50 de potassa pura, a 32 pessetes els 100 quilos; clorur de potassa de 80-85 per 100, equivalent a 50-51 de potassa pura, a 27 pessetes els 100 quilos.

Matèria orgànica còrnia natural de 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 d'àcid fosfòric, a 36 pessetes els 100 quilos.

Preus per vagó complet.

Anticriptogàmics i insecticides. — Sofre sublimat, flor, a 22,50 pessetes el sac de 50 quilos; sofre refinat, pur, a 17,25 pessetes els 40 quilos; sofre precipitat, gris, a 9 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre de canó, a 40 pessetes els 100 quilos; sofre de terròs, a 34 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de ferro, en gra, a 13 pessetes els 100 quilos ; sulfat de ferro en pols, a 14 pessetes.

Preus en partides de certa importància.

Bestiar, carns. — Bestiar de llana, anyells, a 50 pessetes ; primals, a 51 ; ovelles, de 95 a 100 ; porquí gras, de 23 a 24 pessetes l'arrova de pes viu ; boví, de 3,50 a 3,75 pessetes el quilo.

Gallines, de 16 a 35 pessetes el parell ; pollastres, de 15 a 30 pessetes el parell ; ànecs, de 12 a 20 pessetes el parell ; oques, de 16 a 23 pessetes una.

Cereals i farines. — Els blats continuen estacionats als mateixos preus que indicàvem en la passada informació, i es registren ben poques operacions, cosa deguda a què els tenedors aguanten massa llurs pretensions, i, com és natural, a comprar car, tothom s'hi mira. Ara pot dir-se bé que es compra tot el més just.

Els altres cereals d'hivern, en canvi, no aguanten el seu preu amb la mateixa fermesa que el blat, i així veiem que els ordis es venen cosa d'una pesseta per 100 quilos més barat. Les civades, especialment la classe extrema, encara ha anat més lluny en el seu moviment de baixa, que s'ha arribat a cotitzar cosa de deu rals per dèssota el preu que li assenyalàvem últimament.

Descomptada la part cotització en tractar del moresec, en virtut de la taxa o preu màxim vigent, cal preocupar-se del problema de la distribució. Segons les notícies que tenim, les darreres reparticions han estat fetes a base d'un criteri just i equitatiu, com ho demostra el fet de què els més importants importadors de moresec, en èpoques corrents s'hagin quedat amb un reduït tonatge, i en canvi als Sindicats Agrícoles que ho havien sol·licitat, com el de Caldes de Montbuí i el de Moià (localitats on s'engreixa molt bestiar porcí), els hagin tocat en la distribució 132 i 20 tones, respectivament.

Blats : Aragó i Navarra, 47 a 51 ; Castella i Manxa, 47 a 48 ; Extremadura, 46,50 ; Urgell i Vallès, 47 a 48. (Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen.)

Farines : Força, 80 a 85 ; extra local, 66 a 67 ; corrent local, 64 a 64,50 ; extra blanca Castella, 66 a 67 ; blanca corrent Castella, 63 a 64 ; Baixa, 53 a 55. (Preus en pessetes sac de 100 quilos, damunt carro Barcelona.)

Arròs : Bomba Calasparra, 140 a 141 ; Bomba, 115 a 125 ; selecte, 60 a 61 ; matisat, 58 a 60 ; Bell-lloch base O, 56 a 57 ; trencat, 42 a 44. (Per 100 quilos.)

Altres cereals : Moresec Plata, 33 ; ordi Extremadura i Manxa, 39 a 40 ; ordi Urgell i comarca, 37 a 38 ; civada Extremadura, 37 a 38 ; escaiola Andalusia, 60 a 70. (Per 100 quilos.)

Despulles : Número 3, 29 a 30 ; número 4, 26 a 27 ; segones, 22 a 23 ; terceres, 19 a 20 ; quartes, 18 a 19. (Preus en pessetes els 60 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Menut (prims), 17 a 18 ; segonet, 16 a 17 ; segó, 12 a 13. (Preus en rals la quartera de 70 litres, sense sac, damunt carro Barcelona.)

Fruits secs. — Ametlla en closca, mollar, a 200 pessetes; ídem closca forta, a 100. Ametlla en gra, Esperança primera, a 500; ídem ídem Propietari, sense trossos, a 480; llargueta, a 510; Mallorca escollida, a 500 pessetes, els 100 quilos.

Hi ha hagut ja un xic de moviment en els preus de les ametlles en gra. La classe Esperança, que feia un quant temps que es cotitzava per damunt de la llargueta, ha estat batuda per la cotització d'aquesta darrera; en forma, que quan dävem la darrera cotització, la llargueta es venia a pagar uns nou duros per dessota l'Esperança primera, i avui és la llargueta que es paga uns dos duros més cara.

Per a la classe Esperança almenys, s'ha vist acomplerta la possibilitat que assenyalävem d'una baixa. No creiem, però, que de moment es faci gaire més accentuada.

Avellana negreta, escollida, a 105; garbellada, a 100; gra, primera, a 410 pessetes els 100 quilos.

Aquests preus són ben assentats encara, si bé ja fa un bé de Déu de temps que duren.

Prunes de Màlaga, a 10 pessetes l'arrova; Clàudies, primera, a 25; Managuet, a 22; Clàudies, segona, a 15.

Nous: escollides, a 115 pessetes els 100 quilos; colliter sense trossos, a 90 pessetes.

Xufles garbellades superiors, a 100 pessetes els 100 quilos; colliter, a 90.

Cacauets pelats, a 125; tres grans blancs, primera, a 115; dos grans blancs, primera, a 105 pessetes els 100 quilos.

Panses de Màlaga (nou gotims): Cinquenes, a 20 pessetes; quartes, a 24; «Royaux», a 28; Imperial, a 30; en gra, a 22 pessetes la caixa de 10 quilos. (En caixes de cinc i dos i mig quilos, tenen augment import envasos).

Panses de Dènia, a 10 pessetes l'arrova.

Figues de Fraga, de primera, a 10,50 pessetes la caixa de 10 quilos; d'Albunyol, en caixes, a 10 pessetes els 10 quilos; ídem en cistells, a 75 pessetes els 100 quilos; de Mallorca, B, en caixes de 10 quilos, a 7,50 la caixa; ídem, C, ídem, ídem, a 7 pessetes la caixa

Pinyons pelats, catalans, a 525; Castella, a 530 pessetes els 100 quilos.

Farratges i aliments per al bestiar. — Polpa remolatxa país, 27 a 29; turtó de coco, 27 a 29; farina de llinosa, 35 a 36. (Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Alfals, 7 a 7,50; palla llargueta, 3 a 3,50; palla curta, 4 a 4,50. (Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona.)

Garrofes: Italiana i Xipre, 50 a 51; negra Vinaroç, 52 a 53; negra Castelló, 52 a 53; negra Matafera, 48 a 49; negra roja, 50 a 51; Eivissa, 44 a 45; Mallorca, 42 a 43. (Preus en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona.)

Llegums. — Llenties, 70 a 100; faves Extremadura o Andalusia, 52 a 53; faves estrangeres, 50 a 60; favons Extremadura o Andalusia, 52 a 53; favons estrangers, 50 a 51; veces Castella, 42 a 43; veces Sagarra, 41 a 42; veces Andalusia, 41 a 42; erps, 35 a 36; titus, 40 a 42.

(Per 100 quilos.)

Mongetes: Castella, 110 a 115; Mallorca, 69 a 70; Prat, noves, 70 a 75; València, 65 a 70; estranger, segons classe, 60 a 70.

(Per 100 quilos.)

Cigrons: Saüc, 175 a 180; blancs ar. alf. 44-45, 125 a 127; blancs ar. alf. 48-50, 120 a 122; blancs ar. alf. 52-54, 95 a 97; blancs ar. alf. 58-60, 90 a 92; blancs ar. alf. 60-65, 70 a 75; Pelons, 60 a 70. (Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona.)

Ous. — Frescos Empordà, a 125 pessetes el conte; Vilafranca o Granollers, a 137; Sagarra, a 105; Urgell i Segrià, a 103; Eivissa, a 110; Mahó, a 105; Mallorca, a 103.

Vins. — La impressió general a tots els mercats continua essent optimista. La manca de vi en els principals centres consumidors es va trauint en una millor disposició dels comerciants envers els vinyaters. Les exportacions d'aquests darrers dies han estat encoratjadores i, de no estroncar-se, permeten esperar més bones noves.

Els preus de l'esperit cada dia són més fermes i amb tendència a la puja. Hom espera que aviat el Consell de l'Economia fixarà el preu de xoc, esperant-se que no serà inferior a les 250 pessetes.

LLUÍS MARSAL.

CONSULTORI

En aquesta secció contestarem gratuïtament i per torn rigoros a totes les consultes que facin els lectors

J. R., *Sant Pere de Ribes*. — Que tractin d'apicultura, podem recomanar-li les dues obres següents:

Hommell: «Apicultura». Editor, Salvat.

Langstroth: «La abeja y la colmena». Editor, Gili.

Són les millors que coneixem en castellà. La primera és traduïda del francès i la segona de l'anglès.

No sabríem dir on es poden trobar ametllers amargants. Cal que cerqui un ametller bord. En general, a tot arreu se'n troben, i més que en altres llocs a les comarques com la seva, on l'ametller és poc cultivat, o no és, almenys, el conreu principal.

LISOL

Insecticida indispensable a l'Agricultura, la Ramaderia i la Higiene

Demani's el fullletó «El Lisol en Agricultura» que remetem gratis

VALLÉS GERMANS

Massini, 79
Sans - Barcelona

J. F. R., *Caldes de Montbui*. Creiem que el conreu de l'anís verd pot fer-se a la seva comarca; de totes maneres, provi abans experimentant en petit.

L'anís vol terres lleugeres, soltes, fresques i clima més aviat càlid. Les exposicions a mig dia són les més favorables.

La terra ha d'ésser ben preparada i polvoritzada. S'adoba amb fems i es sembra després de passat el perill de les glaçades; s'empren llavors de l'any anterior en la proporció de 15 a 20 quilos per hectàrea. Les llavors es posen en línies separades una vuitantena de centímetres i en la línia a 15-20 centímetres.

Als països càlids, on no s'han de témer les fortes glaçades, es sembra a la tardor; s'obté més producte. Podrà provar quina de les dues maneres va més bé a Caldes. També pot sembrar-se a eixam, aclarint després la plantada quan les plantetes tenen un pam d'alçada.

Durant la vegetació es donen algunes cavades per a netejar la terra, i quan les plantes tenen uns 20 centímetres, es calcen. La floració té lloc al mes de juliol o poc abans, i la maduració a l'agost. Les umbelles es tallen al matí, a mesura que els fruits van prenent color verd fosc. Es sequen en un lloc ventilat. Després es desgranen, es netegen de les fulles i residus, es sequen de nou al sol i es posen en sacs o recipients ben tancats per a que no perdin l'essència.

En bones condicions, una hectàrea dóna de 1.000 a 1.500 quilos de fruits. Cent litres pesen uns 35 quilos.

A. S., *Ciutat* — El sulfat amònic pot substituir perfectament el nitrat de sosa, però cal donar-lo amb un xic d'anticipació, perquè la seva acció no és tan immediata. Pot calcular que cent quilos de nitrat corresponen a vuitanta de sulfat amònic, car aquest conté el 20 per 100 de nitrogen, mentre el nitrat en conté sols el 15 per 100.

És impossible d'indicar-li des de aquesta secció el conreu de l'espàrrec; potser algun dia en parlarem. Entre tant, li convindria adquirir un llibre que tractés d'aquest cultiu. El de Bussard, «Horticultura», o el de Tomaro, «Horticultura», són bons.

L. S., *Vilafranca*. — Sentim no poder-li contestar, perquè les qüestions d'ordre jurídic no són de la nostra competència. El millor que pot fer—ja que la cosa s'ho val—és de consultar un advocat especialista. A l'Institut de Sant Isidre hi ha muntada una oficina jurídica especialitzada en qüestions d'aigües.

Si ha conreat cereals durant dos anys en el terreny on ha arrencat la vinya, pot fer perfectament la plantació en la pròxima primavera. Si

però, espera un altre any, millor que millor. El perill no està en l'empobriment de la terra, que pot remeiar-se amb una bona adobada inicial, sinó en les arrels que han quedat i que es troben en vies de descomposició, les quals poden trametre la podridura a les plantes noves.

T. B., Terrassa. — Per les dades que ens dóna, pensem que la malaltia que ataca les seves abelles és l'anomenada *acariosis* o *malaltia de Villa de Wight*, del lloc on va ésser trobada la primera vegada; avui és estesa a tot el món. Ataca les abelles adultes i les cries en totes les estacions, i principalment a la tardor i a la primavera. Es produïda per un acàrid que es posa a l'aparell respiratori de l'insecte. Com que l'abella no pot respirar bé i la seva capacitat de vol està en estreta relació amb la respiració (si està plena d'aire té menys pes específic) es comprèn que l'abella malalta no pugui volar, com si tingués les ales rompedes.

La propagació del mal té lloc per contacte de les abelles sanes amb les malaltes. Si el mal comença a la primavera i l'eixam és fort, els danys són insignificants. Si, en canvi, comença a la tardor, quan ha cessat l'activitat a l'arna, el dany és irremeiable.

Per desgràcia, no es coneix cap remei encara, fora de tenir tot ben net i de fer que l'eixam sigui fort per a què es defensi tot sol. Segons alguns autors, hi ha confiança d'obtenir resultats semblant en els eixams malalts un paràsit molt enèrgic de l'agent de la malaltia.

P. A., Ciutat. — Li hem contestat particularment.

M. V., Lleida. — La sansa d'olives tal com surt de les premses o de les fàbriques de sulfur pot emprar-se en l'alimentació dels porcs; per als altres animals cal separar-la dels fragments de pinyol que feririen el tub digestiu. Per a les vaques lleteres o per al bestiar pròxim a ésser portat a l'escorxador, no convé, per tal com dóna un regust especial a la llet i a la carn un color pàl·lid.

La separació de la polpa i de l'os es fa avui fàcilment amb màquines especials compostes essencialment d'un desintegrador dels pans i d'una sèrie de garbells i ventiladors. Els tipus millors són italians.

Per a l'ús cal tenir present que la sansa procedent de vells molins conté molt oli, i per a evitar malalties en el bestiar cal donar-la barrejada amb aliments pobres en greix. En general, cal no passar dels 400-450 grams de sansa per cada 100 quilos de pes viu de l'animal.

BIBLIOGRAFIA

EL PROBLEMA DE LA TIERRA EN ESPAÑA, per *Arturo Soria Hernández*. Madrid, 1926.

L'autor, director de la Companyia Madrilenya d'Urbanització, presenta aquest estudi a la Conferència internacional de l'habitació i del traçat de ciutats celebrada a Viena en el mes de setembre de 1925. En la seva memòria estudia el problema de la terra, sobretot en relació amb el problema de l'habitació i de la ciutat, qüestió que amb el fenomen d'urbanisme pren cada dia més importància.

LAS VARIEDADES DE OLIVO EN ARAGÓN, por *J. M. Priego i Jaramillo*.

L'autor, enginyer agrònom, s'ha dedicat des de fa un quant temps a l'estudi de les varietats d'oliveres, estudi sumament interessant i que està tot per fer. Fora d'uns treballs ja vells i poc fàcils de trobar i no del tot exactes, cal arribar a les recerques del senyor Priego per a trobar alguna cosa sobre les varietats d'olivera.

Per bé que no estiguem conformes amb el mètode seguit per l'autor, ens felicitem del seu treball, que ens permet de començar a orientar-nos, tant més quan parla d'algunes varietats que interessin a Catalunya.

VIVER DE FRUITERS CLOS BLAU, de *R. Sala*. Catàleg d'aquest acreditat viver, per a l'any 1926-1927.

EL ACEITE DE OLIVAS, per *J. M. de Soroa*. Un volum de 224 planes. Madrid, 1926; 10 pessetes.

L'autor no ha fet un bon tractat d'olis. En 224 planes es podia ben bé acabar—executar, com diria un oliaire nostre—la matèria, i el senyor Soroa s'ha limitat a tocar les coses massa superficialment. I és llàstima, perquè la falta d'un tractat seriós i complet es fa sentir tant a la nostra terra com als altres països oliverers. Encara avui, si hom vol un llibre ben fet, cal que recorri al de Bofarull—que no es troba ni als Encants—i que té més de 30 anys. I aquesta edat, per a un llibre d'olis, és excessiva.

CALENDARI

de sèmbers i plantacions de les Hortalisses i Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

NOVEMBRE I DESEMBRE

HORTALISSES

Es sembren :

Bledes grogues o blanques. — Borratxes. — Ceba vermella per a cabesar. — Ceba dolça de Sant Vicens. — Ceba blanca, grossa. — Col de cabell o de soldat. — Ceba de Pasqua o Papelina. — Ceba genovesa i altres de fulla llisa. — Ensiam escaroler de primavera. — Escarola de cabell d'àngel (sense transplantar). — Espinacs. — Faves. — Julivert. — Naps rodons, blancs. — Pastanaga de taula. — Pèsols de set setmanes. — Pèsols tirabecs o Caputxins. — Pèsols verds d' Austràlia. — Pèsols nanos de vinya. — Porros. — Ravenets mitjans. — Ravenets rodons. — Remolatxa de taula. — Cerfull.

Es planten.

Alls. — Ascalunyes. — Escarxoferes (millor en novembre). — Maduixeres.

En climes temperats comencen a sembrar-se a últims de desembre en tendes : Albergínies, Pebrots i Tomàtecs (primerencs), així com en climes molt freds deuran fer-se en llocs abrigats les sèmbers de les Bledes, Juliverts, Pastanagues, Porros, Remolatxa i Cerfull.

FARRATGES

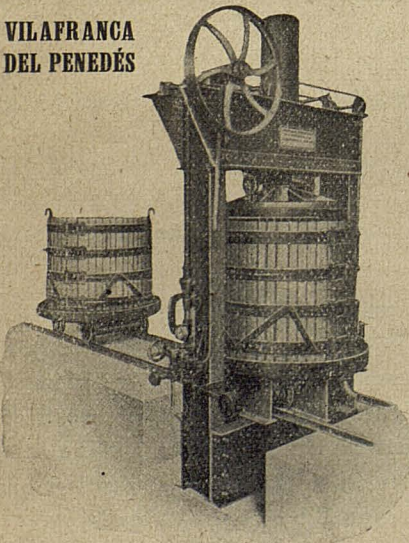
Es sembren :

Trèbol gros o Trèfula i Trepadella (millor en novembre).

Per majors detalls dirigir-se a «Especialidades Agrícolas Truffaut S. A.» Passeig de Gràcia, 49 - Tel. 2650-G.

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL PENEDÉS

Sucursals a Reus, Criptana
i Xereç de la Frontera

TREPITJADORES, PREMSSES, BOMBES I TOTA CLASSE DE MAQUINÀRIA VINÍCOLA : MOTORS I TRANSMISSIONS : MANGUERES, RACORDS I AIXETES : MATERIAL PER A BOTELLERIA

Prensa contínua «Sepsa»
Prensa hidràulica «Atlas»

APARELLS D'ANÀLISIS DE VINS
PRODUCTES ENOLÒGICS :
ADOBS : SULFAT I SOFRES

DE MANEU
Estudis, Projectes
i Pressupostos

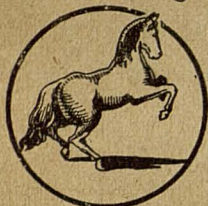
Algunes de les obres d'Agricultura en francès de venda a la llibreria Catalònia, 17, Plaça Catalunya, 17

AUTOR	TÍTOL	PAGINES	PREU
Levéque	Ce que tout agriculteur doit savoir	357	5'00 Ptes.
Guillin	Analyses Agricoles	420	6'00 »
Bussard	Arboriculture Fruitière	520	7'50 »
Voitellier	Aviculture	328	10'00 Fr.
Voitellier	Aviculture. Les races de volailles	284	5'00 Ptes.
Chenevard	Alimentation Rationnelle des Volailles	131	1'50 »
Rodillon	Guide Pratique de la Basse-Cour Moderne	127	2'00 »
Rey	La culture Remuneratrice du Blé	211	1'75 »
Boullanger	Malterie, Brasserie	352	10'00 Fr.
Lesse	Chasse, Elevage et Piégeage	447	7'50 Ptes.
Diffloth	Zootchnie, Chèvres, Pores, Lapins	432	6'00 »
André	Chimie Agricole (2 Vols.)	460	12'00 »
Rolet	Les conserves de Fruits	455	7'50 »
Bussard	Culture Potagère, et culture Maraichère	524	7'50 »
Guichard	Microbiologie du Distillateur	392	7'50 »
Guichard	Chimie du Distillateur	408	7'50 »
Boullanger	Distillerie Agricole et industrielle (2 Vols.)	405	15'00 »
Cuniasse	Memorial du distillateur Liquoriste	297	15'00 Fr.
Garola	Engrais, La Pratique de la Fumure	352	10'00 Ptes.
Petit	Les Engrais en Horticulture	274	5'00 »
Gille	Nouvelle Flore Française	781	13'80 Fr.
Jumelle	Les Huiles Végétales	496	7'50 Ptes.
Martin	Laiterie	400	6'00 »
Rolet	Industries Annexes de la Laiterie	368	5'00 »
Corvez	Manuel du Laitier-Crémier	304	6'00 »
Perrin	Guide Pratique pour L'Analyse du lait	344	2'00 »
Diffloth	Zootchnie, Races Bovines	464	7'50 »
Larbaletrier	Vaches Laitières	339	3'50 »
Devaux	L'Éleveur de Lapins	461	4'00 Fr.
Charon	Lapins Lapereaux & Cie.	302	9'00 »
Coupan	Machines de Culture	476	7'50 Ptes.
Coupan	Machines de Récolte	508	7'50 »
Kayser	Microbiologie, Apliquée à la transformation des produits Agricoles	390	10'00 »
Ammann	Meunerie, Boulangerie	527	7'50 »
Diffloth	Zootchnie, Moutons	424	6'00 »
Rolet	Plantes à Parfums et plantes Aromatiques	432	6'00 »
Jumelle	Plantes acondiments-Plantes Medicinales	119	1'75 »
Lemaire	Les Ruches, Choix et Amenagement	111	2'00 »
Lemaire	Les Habitants de la ruche	125	1'50 »
Auscher	L'Art de Decouvrir les sources et de les capter	350	5'00 »
Wery	Viticole et Vinicole	148	3'75 »
Saillard	Betterave et sucrerie de Betterave (2 Vols.)	588	12'50 »
Pacottet	Vins de Champagne et vins Mousseux	420	6'00 »
Pacottet	Viticulture	553	7'50 »
Pacottet	Vinification	463	15'00 Fr.
Vermorel	Utilisation des sous-produits de la vigne et du vin	155	2'75 Ptes.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

**LINIMENTO
ALONSO OJEA**
PARA
Caballos, Mulos y Asnos.

No mas fuego ni señales en la piel.

Vejigatorio y resolutivo el mas activo y económico de cuantos se conocen. No deja la marca mas leve en la piel. Se garantizan sus efectos y actividad.

Se envia un frasco de muestra a los Sres. Veterinarios que lo pidan.

DEPOSITARIOS: **J. URIACH Y C^a** (S. EN C.)
BRUCH, 49. - BARCELONA

A METLLERS

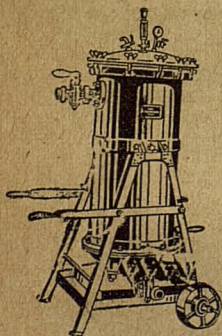
Ara, en plantar ametllers, vulgüeu tenir següretat que planteu una bona «raça» de **Desmai Llargüeta**. No us descuideu d'intercarlar-hi una filera d'alguna varietat considerada bona pol·lenitzadora, per assegurar-ne les collites de l'esdevenidor.

Vivers de fruiters del
CLOS BLAU

de

RAMON SALA, Enginyer Agrícola
BALAGUER

(Catàleg i Informes, gratis)

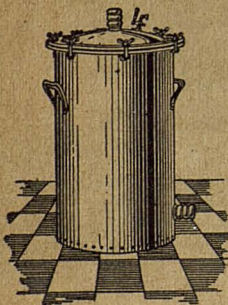
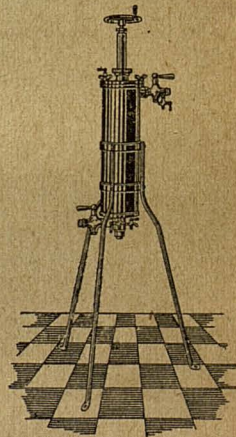

FILTRES

per a vins, licors, alcohols, olis, mares, etc., etc., de diferents tipus i tamany, per petits i grans rendiments.

BOMBES per a trascolar vins. PREMSES i TREPIJADORES de raïms.

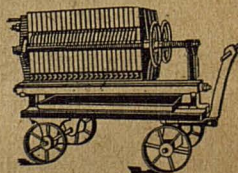
Abundant material
vinícola i agrícola

PERE PARÉS

Avinguda Marquès d'Argentera, 15
(Abans Passeig de la Duana)

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu «Agricultura»

Arbres fruiters en ses menes més escollides

CASA PALAU

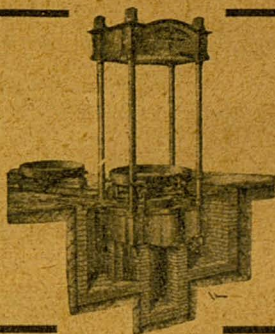
Direcció: SALA TIMONEDA
Bellpuig i Vilanova de
Bellpuig (LLEIDA)

Servim la mena que l'agricultor ens demana; si no la tenim, li diem francament. Existències en viviers propis; 250.000 fruiters; mitjançant contracte, produïm en grans o petites quantitats les varietats que ens demanin, a lliurar els arbres a un, dos o tres anys d'empelt. Així mateix ens encarreguem de tota plantació que se'ns encomani.

TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
Pere IV, 109 - Casa fundada en 1855 - Barcelona

Fundició i construcció de maquinària en general -
Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües -
Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes
d'embol per a totes les aplicacions - Prensas i bombes
hidràuliques - Trens de sanejament - Arades -
Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries -
Tuberies - Preses i vàlvules de totes classes, etc. etc.

OLI per a MOTORS DIESEL i SEMI-DIESEL

El millor per a tota classe
de motors: Usant aquest
oli, els augmenteu la vida

De venda a Barcelona:
Stat. Marca El León
Plaça de Catalunya, 20

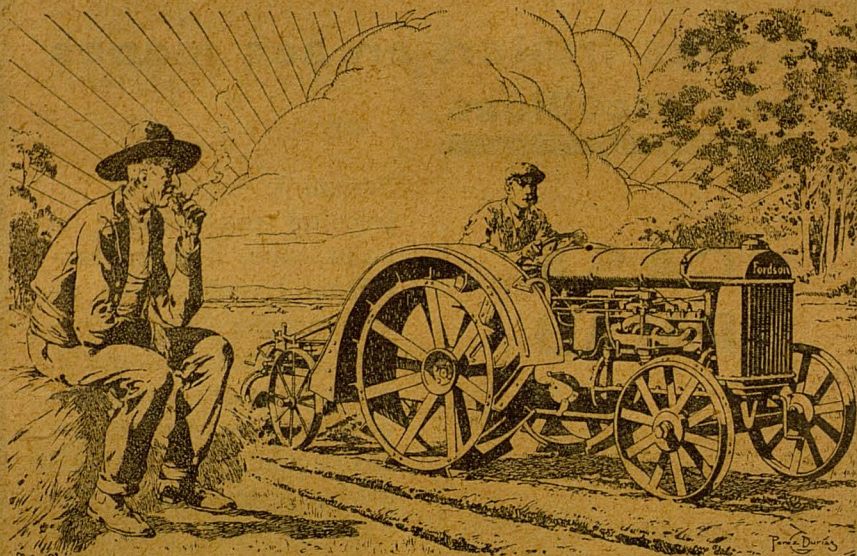
Indústries Babel i Nervión
Carrer de Diputació, 239

CATASÚS I COMP.^a
Passeig de Colom, n.º 20

Joan i Gaietà Vilella
Carrer de Girona, 54

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

EL LABRADOR SE HA CONVERTIDO EN "SEÑOR DE SUS TIERRAS"

El tractor Fordson ha hecho este milagro.

Muchos labradores creen que no pueden prescindir de sus yuntas de labor; por esto las conservan para el cultivo de sus tierras. Pero otros, han encontrado un medio menos costoso de sustituir a los animales: El Fordson.

El Fordson no requiere atención personal, cuidado ni alimentación y no necesita combustible, sino cuando trabaja. Sin embargo, hará todas las labores que efectúan los animales cada mes del año y además otras que no pueden hacer aquellos.

Consulte al Agente Ford de su localidad.

El Fordson cuesta solamente

Ptas. 5.200

FABRICA BARCELONA

Fordson

FORD MOTOR COMPANY, S. A. E. - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA